

YTTRANDE

Dnr A2015/1726/IU

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Mittenpartiets yttrande över departementspromemorian Ett gemensamt ansvar för mottagandet av nyanlända (Dnr A2015/1726/IU)

Sammanfattning

Mittenpartiet avstyrker det i promemorian framlagda förslaget att nyanlända invandrare tvångsmässigt, genom statens ensidiga beslut, ska kunna anvisas för bosättning i en kommun.

Den föreslagna lagen löser varken migrationens grundläggande problem, som är att Sverige för närvarande tar emot fler nyanlända än vi har resurser för, eller den segregation som invandringen, under nuvarande former, medför.

Förslaget innebär en oacceptabel kränkning av kommunernas i grundlag befästa självbestämmanderätt och detta med bristande lagligt stöd.

Målet för Sveriges migrations- och integrationspolitik

Sverige ska ha en migrationspolitik som är grundad på empati och medmänsklighet. Den ska vinna respekt hos och vara ett föredöme för andra länder. Den ska genomföras på ett sätt som främjar integration och aktivt motverkar segregation.

Migrationspolitiken ska omsättas i praktiskt handlande på ett sådant sätt att antalet asylsökande och antalet nyanlända invandare som beviljas asyl inte är större än det antal som svara mot förutsättningarna för att ge dem ett värdigt och effektivt mottagande, en effektiv etablering i det svenska samhället, inte minst i yrkeslivet och en bra levnad därefter.

Migrationspolitiken får inte leda till att vår demokrati hotas eller att vår välfärd raseras. Den ska också vara rättssäker i den meningen att den följer internationell och svensk lag. Migrationspolitiken ska således vara *balanserad*.

Bakgrund

60 miljoner människor är på flykt och behöver skydd. En bråkdel av dessa har hittills lyckats ta sig till ett EU-land huvudsakligen med hjälp av människosmugglare.

Det finns ingenting som tyder på att orsakerna till att människor flyr kommer att kunna åtgärdas inom överskådlig tid. Människor kommer därför att fortsätta att vara på flykt och fler och fler av dem kommer att försöka ta sig till EU. Den situation vi har i dag är därför ingen tillfällig akut kris. Det är i stället en kontinuerlig och långvarig kris. En sådan kris löser man inte med punktvisa insatser.

På EU-nivå har dagens flyktingsströmmar medfört splittring mellan medlemsländerna, en splittring så allvarlig att den i värsta fall kan bli ett hot mot unionens existens eftersom det handlar om EU-s grundpelare; subsidiaritet och länders självbestämmande.

Det föreliggande förslaget om att staten ska kunna tvinga en kommun att ta emot nytillkomna flyktingar för bosättning i kommunen handlar om just subsidiaritet och självbestämmande jämte , som förslagspromemorian framhåller, proportionalitet

Handläggningen av nyanlända invandrare till Sverige

Dagens mottagande av nyanlända invandrare har många uppenbara brister.

Det finns praktiskt taget ingen gränskontroll, vilket gör det lätt för flyktingar, och andra, att ta sig in i Sverige. Detta gör det svårt för polis och Migrationsverket att på eget initiativ kunna skilja asylsökande från dem som tagit sig in i landet av andra skäl, till exempel terrorister.

Antalet asylsökande är inte begränsat.

Handläggningen av asylansökningarna tar allt längre tid, vilket medför många, väl kända, negativa konsekvenser. Det kan dessvärre ifrågasättas om besluten om asyl alltid är sakligt väl grundade och om handläggningsprocessen är effektiv. Handläggningstiderna är redan nu oacceptabelt långa och de ökar i rask takt.

Asylboenden påtvingas kommunerna utan deras beslutsmedverkan.

En asylsökande kan bosätta sig i valfri kommun utan kommunens godkännande.

Det råder stor brist på bostäder för asylsökande trots att merparten (81 % år 2014) av de sökande bosätter sig i s.k. eget boende (EBO). Detta trissar upp kostnaderna för asylboendet till nivåer som är långt ifrån godtagbara.

Det råder dessutom stor brist på bostäder för dem som fått uppehållstillstånd, vilket bland annat leder till att många nyanlända tvingas bo kvar på asylanläggningar och därför inte kan påbörja sin formella etableringverksamhet. Förslagspromemorian framhåller detta missförhållande och föreslår en lösning.

Det kan radas upp många fler tillkortakommanden i det svenska omhändertagandet av nyanlända invandrare, men redan det som redovisats här visar att det inte finns någon balans mellan de asylsökande som vi tar emot och våra förutsättningar för att göra det på ett godtagbart sätt.

Det ligger nära till hands att tvingas konstatera att migrationsprocessen och därmed integrationsprocessen har kollapsat.

Föreliggande förslag

I denna prekära situation har de politiska partierna börjat tävla i att komma med punktvisa förslag till förbättringar i de mest skilda avseenden. Det gemensamma för alla förslagen är att de inte handlar om det grundläggande problemet som är att vi tar emot fler invandrare än vi kan klara av.

Den föreliggande promemorian innehåller ytterligare ett förslag från regeringen till en sådan punktinsats.

Rättsliga synpunkter på det föreliggande regeringsförslaget

I promemorian slår man fast att förslaget innebär en inskränkning i den kommunala självstyrelsen, men att inskränkningen inte går utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som föranlett den. Inskränkningen ska därmed anses vara godtagbar vid beaktande av proportionalitetsprincipen enligt regeringsformen.

Det allmänna intresset av att kunna tvinga kommuner att ta emot nyanlända invandare för bosättning, för vilket de säger sig inte ha resurser, menar man uppväger kränkningen av deras grundlagsstadgade självbestämmanderätt.

I grundlagen begrepp ”nödvändig” ligger kravet att den föreslagna åtgärden är verkningsfull, d.v.s. får den avsedda effekten, som är att lösa det föreliggande bostadsproblemet för nyanlända invandrare som erhållit uppehållstillstånd.

De kommuner som blir föremål för den föreslagna tvångsanvisningen saknar med stor sannolikhet förutsättningarna för att leva upp till det som krävs av dem på grund av att det faktiskt saknas bostäder. Det kan inte rimligen vara nödvändigt att skapa en sådan situation som ju inte löser problemet, utan snarare skapar nya.

Förslaget syftar till att i första hand tillgodose behovet av bostad för de flyktingar som bor på asylanläggningar och som fått uppehållstillstånd. På dessa anläggningar bor emellertid mindre än 20% av de asylsökande. Resten bor i eget boende. Förslaget löser, om det över huvud taget får någon effekt, bostadsproblemet för ett relativt begränsat antal invandrare. Till detta ska läggas att de som anvisas till en kommun för bosättning har rätten att motsätta sig anvisningen och ramlar därmed ur hela bosättningsprocessen. Detta minskar ytterligare det föreliggande förslagens effekt.

I begreppet ”nödvändig” ligger också att den föreslagna åtgärden ska vara den enda möjliga som löser det föreliggande problemet, i detta fall avsaknaden av bostäder för nyanlända invandrare. Så är inte fallet.

Ett sätt är naturligtvis att begränsa antalet nyanlända invandrare till förutsättningarna att ge dem bostad, vilket kan ske på skilda sätt.

Utan att analysera en sådan alternativ problemlösning torde inte regeringsformens krav på när proportionalitetsprincipen vara infriade.

Sammantaget synes det vara tveksamt om förslaget är förenligt med grundlagens förutsättningar avseende proportionalitet.

Segregation

Det kan avslutningsvis noteras att förslaget inte på något sätt medverkar till att begränsa segregationen, som i stort har sin grund i rätten till eget boende för nyanlända invandrare.

Mittenpartiet

Stockholm den 25 september 2015

Arne Weinz, partiordförande

Mittenpartiet är ett nytt politiskt parti som siktar på att ställa upp i nästkommande val.

www.mittenpartiet.nu

